

ת"פ 70546/07/17 - מדינת ישראל נגד דוד אסייג

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 70546-07-17 מדינת ישראל נ' אסייג(עציר)

לפני
בעניין: כבוד השופט מרדכי כדורי, סגן הנשיא
מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז
ירושלים

המאשימה

נגד

דוד אסייג (עציר) ע"י ב"כ עו"ד בן מעוז

הנאשם

גזר דין

הרקע:

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו שניתנה שלא במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של ניסיון לתיווך בסם מסוכן, לפי סעיף 14 + 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] תשל"ג - 1973, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין תשל"ז - 1977.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 23/5/2017 פנה סוכן משטרת לנאשם, וביקש ממנו לרכוש סם מסוג MDMA. הנאשם יצר קשר עם אחר, שזהותו אינה ידועה, על מנת לתווך בעסקה בסם. בו ביום הודיע הנאשם לסוכן שהוא מחזיק ברשותו 30 גרם של הסם המבוקש, והם קבעו להיפגש. הסוכן הגיע לביתו של הנאשם, קיבל ממנו חומר מסוג N-Ethylpentylone (להלן: **החומר**) במשקל של 29.13 גרם, ושילם לו בתמורה סך של 5,800 ₪. בדיעבד התברר כי החומר שהנאשם מכר לסוכן אינו סם מסוכן.

יש לציין כי בתחילה הנאשם הודה והורשע בעבירה מושלמת של תיווך בסם מסוכן. אולם, במועד הטיעונים לעונש ביקשה המאשימה לתקן את כתב האישום, לאחר שהתברר לה כי החומר אינו נכלל בפקודת הסמים המסוכנים, וזוהה על ידי מומחי המעבדה לכימיה אנליטית במז"פ בשגגה כנגזרת מבנית של קאתינון.

תמצית טיעוני הצדדים:

2. המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נע בין 8 חודשי מאסר לבין

עמוד 1

28 חודשי מאסר, וביקשה להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל למשך 10 חודשים, מאסר על תנאי וקנס.

בטיעוניה לעונש עמדה המאשימה על הפגיעה החברתית הנגרמת כתוצאה מעבירות הסמים, על הנזקים הכלכליים העקיפים הנגרמים בעטיין ועל הצורך לחזק את ההרתעה מפני ביצוען של עבירות אלה. המאשימה ציינה כי על אף שהנאשם הורשע בניסיון לבצע עבירה, הוא לא היה מודע לכך שהחומר שבמכירתו תיווך אינו נכלל בפקודת הסמים המסוכנים, וכי מבחינתו של הנאשם, הוא שימש כחוליה בשרשרת הפצת הסם.

אשר לעונש המתאים לנאשם ציינה המאשימה כי הוא ביצע את העבירה בעודו נתון בתנאים מגבילים, יומיים בלבד לאחר שנגזר דינו בגין עבירה של סחר בסם מסוכן, כי הוא הורשע בעבר בעבירות ממין העניין, וכי שירות המבחן ציין שהניסיונות הטיפולים בו לא צלחו ושהרצון שהביע לאימוץ התנהגות נורמטיבית הינו מילולי בלבד.

לזכותו של הנאשם זקפה המאשימה את הודאתו, אשר חסכה מזמנו של בית המשפט.

3. ההגנה מצדה ביקשה להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם, כ-4 חודשים, ובענישה צופה פני עתיד.

בטיעוניה הדגיש הסנגור כי הנאשם הורשע בעבירה של ניסיון לתיווך בסם מסוכן, ולא בעבירה של סחר בסם. לטענתו, בשל העובדה שהחומר אינו מהווה סם מסוכן, לא היה טמון במעשיו של הנאשם נזק פוטנציאלי. משכך, לטעמו, מדובר בעבירה הממוקמת ברף הנמוך ביותר.

הסנגור הפנה לכך שכתב האישום המקורי שהוגש נגד הנאשם היה שגוי, וציין כי אם הרשעתו של הנאשם במיוחס לו בכתב האישום המקורי היתה עומדת בעינה, הוא היה עלול לרצות עונש מאסר ממושך. לדבריו, דווקא בהתנהלות הרשלנית של המאשימה טמון היה סיכון פוטנציאלי.

הסנגור הוסיף וציין כי הנאשם צעיר, על סף קטינות, שנטל אחריות מלאה על מעשיו והודה עוד בחקירתו במשטרה, ובהזדמנות הראשונה בבית המשפט.

בהתייחס לתסקיר שירות המבחן טען הסנגור כי הנאשם חווה את מאסרו ומעצרו באופן משברי, הוא מודע כיום לשינויים שעליו לערוך בחייו, מעוניין להתגייס לצה"ל ולתרום למדינה, ובעל מוטיבציה גבוהה.

4. הנאשם הביע צער על מעשיו, טען כי מדובר במעשים טיפשיים, התחייב שלא לחזור עליהם, וביקש שבית המשפט יקל בעונשו.

תסקיר שירות המבחן:

5. שירות המבחן פירט בתסקיר שערך את נסיבותיו האישיות, המשפחתיות והחינוכיות של הנאשם.

שירות המבחן ציין כי הנאשם הינו צעיר כבן 19, שבמהלך חייו התקשה להתמיד במסגרות או לקבל גבולות וסמכות, חבר לחברה שולית, ניהל אורח חיים שולי וצרך סמים ואלכוהול. כיום הנאשם מביע עייפות מילולית מאורח החיים העברייני, ושאפה לקיום תקין ותעסוקה יציבה.

עוד פורטו בתסקיר הרשעותיו הקודמות של הנאשם, והעונשים שהוטלו עליו בגין. הנאשם הביע הבנה לכך שפעל באופן שגוי, ולכך שהוא משלם מחיר על הסתבכותו החוזרת בפלילים בעוד הוא מצוי בהליך פלילי, וחש חרטה על מעורבותו זו.

להתרשמות שירות המבחן, הנאשם מצוי בשלבי גיבוש זהותו האישית, הוא מבין את הצורך בעריכת שינוי בחייו, מבטא שאיפות מילוליות לניהול אורח חיים תקין, ונהנה מתמיכה משפחתית משמעותית. יחד עם זאת, ניסיונות מרובים שבוצעו לשלבו בטיפול לא צלחו, חרף הצהרותיו המילוליות בדבר רצונו להשתקם, ועל אף דבריו כי הוא חש עייפות מאורח חייו העברייני.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם זקוק לטיפול אינטנסיבי וארוך טווח, אך הוא מתקשה למצוא כוחות להשתלב במסגרות הטיפול השונות ולהתמיד בהן. לפיכך נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם, והמליץ על שילובו בטיפול במסגרת שב"ס, אם יוטל עליו עונש מאסר בפועל.

דין ומסקנות:

6. בתי המשפט חזרו והזכירו כי כל אחת מהחוליות המרכיבות את שרשרת הפצת הסמים המסוכנים פוגעת פגיעה ממשית בבריאותה של החברה ובציבור בכללותו. עבירות המבוצעות בחלקיה השונים של השרשרת מביאות להפצתו של סם מסוכן, ומגבירות את הנזקים הנלווים לשימוש בסמים. בכלל זאת גורמים מעשים אלו לפגיעה בערכים חברתיים אחרים, שכן משתמשים בסמים מבצעים עבירות אחרות כדי לממן את צריכתם.

זה מכבר קבע בית המשפט העליון כי:

"נגע הסמים אוכל באוכלוסייה שלנו בכל פה, והחברה הכריזה עליו מלחמת חורמה ומצפה שהעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים ישתלבו במאבק הכולל להדברת הנגע. עונש הולם למחזיקי סמים שלא לשימוש עצמי קרי: למשולבים במערך ההפצה - מכוון לקבוע בהכרת הכל את החומרה היתירה שאנו

**מייחסים להפצת הסמים, ולהרתיע עבריינים בכוח מלשלוח ידם בפעילות ההפצה.
שתי תכליות מרכזיות אלו ניתן להשיג רק על ידי הטלת עונשים חמורים..."**
(ע"פ 966/94 אמזלג נ' מדינת ישראל 10/12/1995)

על מנת לעמוד על מידת הפגיעה של מעשה עבירת הסם בערכים החברתיים המוגנים יש לבחון, בין היתר, את כמות הסם בו בוצעה העבירה. כפי שקבע בית המשפט העליון:

"הענקת משקל למשקל הסם אינה בגדר שיקול זר או לא רלוונטי ... יוזכר כי החזקה שהסם אינו נועד לצריכה עצמית חלה כאשר מדובר בכמות סם של 0.3 גרם. נתון זה מהווה אינדיקציה למשמעות הכמות. בהקשר זה יש לזכור כי עבירות הסם שלא לשימוש עצמי, לרבות ייבוא, מכוערות הן בהיותן דומות לשילוח אש בשדה קוצים. לצערנו הנגע מגיע לכל פינה בחברה. אמת מידה זו של ההרס הטמון בסם מלמדת כי כמות קיצונית כזו של סם פוגעת בצורה קשה יותר באינטרס הציבורי. לכל גרם נוסף יש כתובת..."
(ע"פ 5741/11 סוארכה נ' מדינת ישראל 20/1/2013)

עוד יש לבחון את סוגו ואיכותו של הסם בו בוצעה העבירה. אף כי סחר בכל סם מסוכן פוגע פגיעה ממשית בערכים החברתיים המוגנים, הרי שמידת הפגיעה הולכת וגוברת ככל שמדובר בסמים קשים יותר (השוו: ע"פ 1654/16 שרר נ' מדינת ישראל 27/2/2017, בפסקה 9 לפסה"ד).

7. כפי שיפורט להלן, הנאשם פגע פגיעה משמעותית בערכים החברתיים המוגנים הנ"ל. אין בכך שהנאשם הורשע בניסיון לתיווך בסם מסוכן כדי להעניק למעשיו נופך של מעשה קל ערך, אשר פגיעתו בערכים החברתיים המוגנים קלה בלבד.

א. מעשה של תיווך בסם מהווה אחת מחוליות שרשרת הפצת הסם. המחוקק קבע בצדן של עבירות התיווך והסחר בסמים עונשים זהים, ובכך הביע את דעתו בדבר חומרתו של מעשה התיווך.

לעניין זה יפים דבריו של בית המשפט העליון:

"בא-כוח העורר טען כי העורר הינו בגדר מתווך ולא בגדר סוחר. לטעמי, אין זה מעלה או מוריד, זאת מאחר ואין לומר כי תיווך בעסקת סמים הינה פחותת ערך מאשר סחר בסמים, אדרבא: תיווך משמש חוליה בשלשלת, ושבירת חולייה אחת עשויה לשבור את השלשלת כולה."
(בשפ 5714/03 ג'ובני נ' מדינת ישראל 6/7/2003)

זאת ועוד, נסיבות ביצוע העבירה מלמדות כי מעשיו של הנאשם מצויים במדרג הגבוה ביותר של מעשה העבירה. הנאשם רכש את החומר מאדם אחר, קיבל אותו לידי, העביר אותו לסוכן המשטרה וקיבל ממנו תמורה כספית. מעשים אלו עולים כדי סחר ממש, ואינם מהווים תיווך "בלבד". משכך, לא ברור לי מדוע המאשימה בחרה לייחס לנאשם עבירה של תיווך בסם מסוכן, ולא עבירה של סחר בסם. אמנם, במסגרת גזר הדין יש לתת את המשקל הראוי לבחירתה זו של המאשימה, אך אין בה כדי להמעט מחומרת מעשיו של הנאשם.

ב. הנאשם ניסה לתווך עבור הסוכן המשטרה בסם מסוג MDMA, בכמות שאינה מבוטלת, ובתמורה כספית משמעותית. הפסיקה עמדה על כך שמדובר בסם קשה, אשר פגיעתו רעה:

"האקסטזי יכול לגרום הפרעות נפשיות לא מאוזנות, הכוללות התקפי חרדה, פניקה, דיכאון וחשיבה פרנואידית. השפעת הסם גורמת חוסר שקט, הזיות שמיעה וראייה, תחושת רדיפה, התנתקות מהמציאות ופגיעה בכושר השיפוט. לעתים מביא הסם בעקבותיו עלייה קיצונית בערנות, אופוריה ופרצי אנרגיה גופנית ונפשית. השימוש בחומר מעורר תחושת קרבה פתאומית גדולה בין אנשים. עם חלוף 24 שעות עד חודשים אחדים ממועד השימוש, המשתמש חש קהות חושים, דיכאון, חרדה, כעס, רגזנות, עוינות ועייפות. שימוש רצוף מותיר במשתמש תופעות של דיכאון והפרעות בזיכרון.

התכונות המעוררות של הסם גורמות ללחץ דם גבוה ודופק מהיר, הפרעות בקצב הלב והתכווצויות. בעת השימוש נמצא הלב לעתים במצבי לחץ היכולים לגרום התקף לב. כמו כן נצפו מקרים של שטפי דם במוח. שימוש באקסטזי תוך כדי פעילות גופנית מאומצת, כזו הנעשית במסיבות ריקודים, עלול לגרום עלייה מסוכנת בטמפרטורת הגוף (עד למעלה מ- 43 מעלות צלזיוס). זוהי אחת מהשפעות המזיקות של האקסטזי על הגוף, והיא קשורה בהרס מנגנון בקרת הטמפרטורה במוח, שהשימוש באקסטזי מוביל אליו. עליית טמפרטורת הגוף וההתייבשות הנלווית אליה יכולות לגרום סיבוכים שונים במערכת זרימת הדם, השפעה על הלב וכדומה. הביטוי לכך יכול להיות בתחושות כמו עוויתות שרירים ודופק לב מואץ עד אבדן הכרה ומוות. ישנם דיווחים מארצות שונות על מקרי מוות במסיבות של צרכני אקסטזי, וסביר להניח שנפגעים שמצאו במסיבות כאלו את מותם הם אלו שהרשו לעצמם להתנסות בחומר מבלי שידעו שבזמן מאמץ פיזי האקסטזי גורם להשפעות גופניות תובעניות מידי לגוף. השפעות נוספות: השימוש באקסטזי גורם התרחבות האישונים, ראייה כפולה, הפרשת ריר או יובש בפה, ירידה בתיאבון, נוקשות בלסתות, בחילה, אי יציבות בקרסוליים.

השימוש באקסטזי גורם למוח נזק, וזה יכול להיות בלתי הפיך. בניסוי בקופים מצאו לאחרונה ששבע שנים לאחר מתן החומר עדיין נותר בעינו הנזק המוחי. לכן יש סבירות גבוהה שגם אצל בני אדם שצורכים אקסטזי בקביעות יהיה הנזק המוחי בלתי-הפיך. השימוש באקסטזי פוגע בנוירונים במוח שמשחררים חומר כימי חשוב

לפעולת המוח - סרוטונין, לנוירונים אלו יש תפקיד חשוב ושיר בוויסות התנהגויות שונות, כמו תוקפנות, מצבי רוח, פעילות מינית, שינה, רגישות לכאב. לאחרונה הראו מדענים שאצל משתמשים קבועים באקסטזי (MDMA) נמצא נזק מוחי הקשור גם לבעיות זיכרון. שימוש באקסטזי יכול לגרום גם לפגיעה בכבד, במערכת הכליות ובשרירים".

...

על רקע "סגולותיו" האמורות, אין ספק שהמדובר בסם קשה".
(ת"פ (מחוזי ב"ש) 8113/08 מדינת ישראל נ' בודרם 30/11/2008).

ג. הנאשם ביצע ניסיון בלתי צליח לעבור עבירת סם. הוא התכוון למסור לסוכן המשטרתי סם מסוכן, והאמין כי החומר שמסר לו הינו סם מסוכן מסוג MDMA. רק בדיעבד התברר כי החומר שהנאשם מסר לסוכן אינו הסם המבוקש, ואף אינו נכלל בפקודת הסמים המסוכנים, ולכן הוא לא ביצע עבירה מושלמת. מדובר אפוא בתוצאה אקראית, שלא נבעה מחרטה של הנאשם או מהימנעותו לפעול להגשמת מטרתו, אלא מסברתו השגויה של הנאשם בדבר מהותו וטיבו של החומר.

8. עובדות כתב האישום מלמדות כי הנאשם פעל לאחר תכנון מראש. כאמור, הוא פנה לאחר, רכש ממנו את החומר, הודיע לסוכן המשטרתי כי הוא מחזיק ברשותו את הסם המבוקש, נפגש עם הסוכן לאחר תיאום מראש, והעביר לו את החומר עבור תמורה כספית. אין ספק כי מדובר בפעולות סדורות ומתוכננות, ולא בפעולות אקראיות או ספונטניות.

הנזקים שהיו צפויים להיגרם מביצוע העבירה פורטו לעיל. בפועל, לא נגרמו נזקים כתוצאה ממעשיו של הנאשם, בשל כך שהתברר כי החומר שמסר אינו מהווה סם מסוכן כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים, ובשל כך שהוא מסר את החומר לסוכן משטרתי. אולם, אין מדובר אלא בתוצאות אקראיות בלבד, שלא נבעו מפעילות או מאמץ מצדו של הנאשם.

9. לאור האמור, ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת (ראו: עפ"ג (מרכז) 8018-08-09 **מרעב נ' מדינת ישראל** 27/10/2009, ת"פ (שלום ת"א) 59586-01-14 **מדינת ישראל נ' קקון** 6/10/2014, ת"פ (שלום ב"ש) 5239/08 **מדינת ישראל נ' שריף** 4/5/2009) נראה לי כי מתחם העונש ההולם למעשי העבירה שביצע הנאשם נע בין 6 חודשי מאסר בפועל ממש, לבין 20 חודשי מאסר בפועל.

10. לצורך קביעת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם הענישה הנ"ל יש להביא בחשבון, לטובתו של הנאשם, את הפגיעה שתיגרם לו, מטבע הדברים, כתוצאה מהרשעתו ומהעונש שיוטל עליו. לעניין זה יש להתחשב בכך שבמועד ביצוע העבירות היה הנאשם כבן 19 בלבד. אולם, אין בגילו הצעיר של הנאשם, כשהוא לעצמו, כדי להצדיק הקלה בעונשו. כפי שנפסק:

"... בבואו של בית המשפט לקבוע את עונשו של נאשם שהוא בגיר צעיר, עליו לבחון האם ובאיזו מידה מתקיימים בו אותם מאפיינים של קבוצת הבגירים הצעירים ... בין היתר את קרבתו לגיל 18, ההשפעה האפשרית של מאסר בפועל על שיקומו ומצבו הנפשי, ובגרותו. הכול כעולה מתסקיר המבחן שיוגש בפניו בטרם גזירת העונש ... דהיינו, הקלה בעונשו של בגיר צעיר לא תיעשה, אלא אם בית המשפט השתכנע על יסוד החומר המונח בפניו, כי מתקיימות בבגיר הצעיר אותן נסיבות מיוחדות העשויות להצדיק מתן הקלה מסוימת בעונשו - וזאת, במסגרת הכללים הקבועים בדין. ויודגש, "בגיר צעיר" אינו מעין "מונח קסם", המצדיק כשלעצמו הקלה בעונשו של נאשם המשתייך לקבוצת הגילאים המסוימת - אלא מדובר בקבוצת משתנים, אשר יש לבחון את המידה שבה הם מתקיימים בכל נאשם בגיר צעיר לגופו"
(ע"פ 2420/15 אברהם נ' מדינת ישראל 29/11/2015).

התסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם מלמד כי לא מתקיימות בו אותן נסיבות ייחודיות המצדיקות הקלה בעונשו. שירות המבחן ציין כי הנאשם מביע רצון מילולי בלבד לערוך שינוי באורח חייו, כי הניסיונות המרובים לשלבו בטיפול ולסייע לו בעבר לא צלחו, על אף הצהרותיו המילוליות בדבר רצונו להשתקם. לכן, שירות המבחן נמנע מהמלצה שיקומית בעניינו. יחד עם זאת, אין להתעלם מהתרשמות שירות המבחן כי הנאשם מבין כיום את הצורך שלו לערוך שינוי בחייו.

עוד עומדים לזכותו של הנאשם הודאתו בשלב מוקדם של ההליכים, אשר חסכה מזמנם של העדים המפורטים בכתב האישום, זמנם של הצדדים ומשאבי המערכת, הבנתו כי פעל באופן בעייתי והחרטה שהביע על מעשיו. כן יש להתחשב בהתנהגות רשויות אכיפת החוק, אשר יחסו לו בטעות עבירה מושלמת של תיווך בסם מסוכן, בהתבסס על חוות דעת מוטעית לפיה החומר שהנאשם מסר לסוכן הינו סם מסוכן.

לחובתו של הנאשם עומד עברו הפלילי, הכולל הרשעה בעבירות של החזקה וסחר בסמים, בגין נגזר דינו ביום 21/5/2017, בין היתר לעונש של מאסר בפועל. חומרה יתרה נודעת לכך שיומיים בלבד לאחר שניתן גזר הדין, ובעוד הנאשם עצור בפיקוח אלקטרוני, הוא שב וביצע עבירת סמים. בכך הוכיח הנאשם כי לא היה בהליך המשפטי שהתנהל נגדו כדי להרתיע אותו ממעורבות חוזרת בעבירות סמים.

11. לאור כל האמור אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 8 חודשים, בקיזוז ימי מעצרו מיום 26/9/2017 ועד ליום 20/11/2017, ומיום 17/12/2017 ואילך. מובהר כי ימי המעצר עד ליום 26/9/2017, אשר במקביל להם ריצה הנאשם עונש מאסר בפועל, לא יקוזזו.

ב. מאסר למשך 10 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, אם יעבור

עמוד 7

עבירת סמים מסוג פשע.

ג. קנס בסך 6,000 ₪, או 45 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-3 תשלומים מיום 11/3/2018. אולם, אם איזה מהתשלומים לא יבוצע במלואו או במועדו, תעמוד מלוא היתרה לתשלום מידי.

החומר יושמד.

ככל שהדבר ניתן, שב"ס ישלב את הנאשם במסגרת טיפולית ההולמת את מצבו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ז אדר תשע"ח, 04 מרץ 2018.